

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

до проекту Закону України «Про внесення змін до статті 11³ Закону України «Про управління об'єктами державної власності» щодо вимог до кандидатів на посаду незалежного члена наглядової ради (реєстр. № 3487 від 15.05.2020)
(далі – проект Закону)

Проектом Закону України пропонується внести зміни до статті 11³ Закону України «Про управління об'єктами державної власності» (далі - Закон) в частині доповнення вимог до кандидатів на посади незалежних членів наглядових рад державних унітарних підприємств та господарських товариств, єдиним акціонером (учасником) яких є держава.

Проте, до проекту Закону не надано обґрунтувань щодо застосування вимог до кандидатів на посади незалежних членів наглядових рад лише державних унітарних підприємств та господарських товариств, єдиним акціонером (учасником) яких є держава, оскільки стаття 11³ Закону регламентує діяльність незалежних членів наглядових рад підприємств та господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі.

Проектом Закону пропонується встановити, що кандидатом на посаду незалежного члена наглядової ради державного унітарного підприємства та господарського товариства, єдиним акціонером (учасником) якого є держава може бути фізична особа, громадянин України, який досяг двадцяти одного року, проживає в Україні протягом останніх п'яти років та володіє державною мовою.

Також не обґрунтовано застосування у проекті Закону вимог до віку фізичної особи та громадянства України кандидата у члени наглядової ради державних унітарних підприємств та господарських товариств, єдиним акціонером (учасником) якого є держава.

Частиною першою статті 3 Закону України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» встановлено, що іноземці та особи без громадянства, які перебувають в Україні на законних підставах, користуються тими самими правами і свободами, а також несуть такі самі обов'язки, як і громадяни України, за винятками, встановленими Конституцією України, законами чи міжнародними договорами України.

Статтею 21 Конституції України встановлено, що усі люди є вільні і рівні у своїй гідності та правах.

Відповідно до частини другої статті 24 Конституції України не може бути привілеїв чи обмежень за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками.

Статтями 42, 43 Конституції України встановлено, що кожен має право на підприємницьку діяльність, яка не заборонена законом; кожен має право на працю, що включає можливість заробляти собі на життя працею, яку він вільно обирає або на яку він вільно погоджується.

Враховуючи викладене, участь у складі наглядових рад товариств тільки громадян України є порушенням гарантованих прав осіб, які не є громадянами України, та не відповідає міжнародним Принципам корпоративного управління Організації економічного співробітництва.

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000007CF72E0074EE8200

Підписувач Петрашко Ігор Ростиславович

Дійсний з 30.03.2020 0:00 по 30.03.2022 0:00

Мінекономіки

3222-01/36752-01 від 15.06.2020

Відповідно до підпункту 17² частини другої статті 5 Закону Кабінет Міністрів України затверджує вимоги до незалежних членів наглядових рад державних унітарних підприємств та господарських товариств, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі.

Вимоги до незалежного члена наглядової ради державного унітарного підприємства та господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належить державі (далі - вимоги), затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 10.03.2017 № 142 «Деякі питання управління державними унітарними підприємствами та господарськими товариствами, у статутному капіталі яких більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі».

Згідно з вимогами незалежний член наглядової ради державного унітарного підприємства та господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належить державі повинен відповідати таким вимогам, зокрема, щодо наявності вищої освіти, професійних знань та навичок, досвіду роботи та інших характеристик, необхідних для належного здійснення повноважень члена наглядової ради підприємства, товариства.

Крім того, конкурсний відбір з визначення кандидатів на посаду незалежних членів наглядової ради державного унітарного підприємства та господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належить державі, здійснюється відповідно до положення про принципи формування наглядової ради згідно з профілем діяльності та стратегією підприємства, товариства, відповідно до пункту 2 Порядку проведення конкурсного відбору кандидатів на посаду незалежного члена наглядової ради державного унітарного підприємства та їх призначення, а також проведення конкурсного відбору кандидатів на посаду незалежного члена наглядової ради господарського товариства, у статутному капіталі якого більше 50 відсотків акцій (часток) належать державі, що пропонуються суб'єктом управління об'єктами державної власності до обрання на посаду незалежних членів наглядової ради, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10.03.2017 № 142.

Положенням про принципи формування наглядової ради визначаються, зокрема загальні вимоги до кандидатів, функції члена наглядової ради, а також сфера компетенції та сукупність професійних навичок, якими повинен володіти член наглядової ради, його професійні та особисті якості.

Відповідно до частини першої статті 51 Закону України «Про акціонерні товариства» наглядова рада акціонерного товариства є колегіальним органом, що здійснює захист прав акціонерів товариства і в межах компетенції, визначеної статутом та цим Законом, здійснює управління акціонерним товариством, а також контролює та регулює діяльність виконавчого органу.

Отже, з метою належного виконання незалежним членом наглядової ради своїх обов'язків, здійснювати управління підприємством, товариством та приймати ефективні рішення кандидат на посаду незалежного члена наглядової ради повинен мати професійні знання та навички, досвід роботи у сфері діяльності підприємства, товариства.

Також зазначаємо, що на сьогодні до складу наглядових рад більшості суб'єктів господарювання державного сектору економіки входять іноземні громадяни, з якими вже укладено цивільно-правові договори, що може нести репутаційні ризики для держави та взятих державою зобов'язань.

Враховуючи вищевикладене, проект Закону України «Про внесення змін до статті 11³ Закону України «Про управління об'єктами державної власності» щодо вимог до кандидатів на посаду незалежного члена наглядової ради» не підтримується.